

ESPERANTO PANORAMA

Tweemaandelijks tijdschrift
Redactie : Drakenhoflaan 97, B-2100 Deurne

8ste jaargang — nr. 2
maart — april 1977

DE NEDERLANDSE LITERATUUR IN ESPERANTOVERTALING

De rol die het Esperanto speelt in het uitstralen van onze Nederlandse cultuur wordt vaak miskend. Tot dat besluit kwam Karel Jonckheere wanneer hem gewezen werd op de bereikte resultaten. Hij wijdde dan ook een bijdrage aan dat thema in de rubriek „Kunst en Letteren" van „Het Laatste Nieuws" op 27 december 1973. Gedurende vele tientallen jaren verschenen immers vertalingen uit onze literatuur in het Esperanto die over de hele wereld worden gelezen.

Bloemlezingen

Reeds in 1904 verscheen een bloemlezing, „Bladzijden uit de Vlaamse Literatuur". Dat boekje van 136 bladzijden was zelfs de eerste Belgische bloemlezing in het Esperanto. Het bevatte niet alleen vertalingen maar ook een korte literatuur-historische inleiding en een korte biografie van elk van de voorgestelde auteurs.

In 1928, ter gelegenheid van het 20ste wereldcongres dat toen in Antwerpen plaatsvond, verscheen een „Belgische Bloemlezing" in twee delen, een Vlaams en een Waals. Het Vlaamse deel vooral, 286 bladzijden, wordt nog altijd beschouwd als bijzonder waardevol, door de uitstekende keuze van de opgenomen werken en de kwaliteit van de vertalingen.

Bij het uitbreken van de 2de wereldoorlog was een manuscript klaar, en zelfs bij de drukker, om een nieuwe bloemlezing te publiceren, die dit maal de ganse Nederlandse literatuur zou behandelen. Het was een enig exemplaar... en ging verloren.

Uitgaven in boekvorm

In het totaal verschenen tot nog toe 54 vertalingen in boekvorm. Het eerste uitgegeven boek was „Blinde Roza" van Hendrik Conscience (1906). Van Conscience verschenen daarna nog andere vertalingen van volledige romans of novellen, nl. „Rikke-Tikke-Tak" en „Wat een moeder lijden kan...". Meestal werden deze werken

(lees verder op blz. 3)

☐ **Als dit vakje rood aangekruist is, moet u er beslist aan denken uw abonnementsgeld te hernieuwen. Dat kan door een storting van minstens 25 fr. op prk. 000-1011508-89 van P.Peeraerts, Deurne, of door storting van minstens 2,50 gulden op gironummer 3583975 van Esperanto-Centrum Nederland in Den Haag.**

? ? ? Pirrewirrewit, van wie is dit ? ? ?

Dit is niet alleen een oud kinderrijmpje. Ook wij zingen het geregeld als we een betaling of een brief krijgen van iemand die vergeet te vermelden wie hij is of van iemand die – zacht uitgedrukt – een „iets minder duidelijk" geschrift heeft.
Maakt u het onze vrijwillige helpers iets gemakkelijker door in de toekomst steeds duidelijk uw naam en adres te vermelden ? Bedankt !

Knip een boek uit je krant !

Mevr. J.C.Heetkamp-Senstius uit Den Haag, een van onze trouwste medewerksters, gaat deze maand met de prijs lopen. Zij krijgt over enkele dagen een exemplaar van Felix Timmermans' „Kristnaska Triptiko" toegezonden.

Ook ú kan het lot gunstig gezind zijn. Zend ons knipsels uit kranten en tijdschriften die voor onze rubriek „uitge**perst**" interessant kunnen zijn en vergeet niet de naam van het tijdschrift te vermelden !

Wij danken ...

De hr. A. van de Velde, Gent.
De hr. H. van Keer, Buggenhout.
De hr. Fernandez, Gent.
Mej. M. Bessems, Brasschaat.
Mej. G. Leibovitche, Antwerpen.
Dr. P. Kempeneers, Brussel.
De hr. F. van Roey, Antwerpen.
De hr. J. Meeuwissen, Hamont.
De hr. G. Pauwels, Melsele.
De hr. R. Brugmans, Antwerpen.
De hr. R. de Leeuw, Lebbeke.
Mej. S. de Weerd, Kapellen.
De hr. en mevr. Verjans, St.-Truiden.
De hr. A. Huysmans, Herentals.
De hr. R. Vanistendael, Wilrijk.
De hr. W. Heyndricks, St.-Niklaas.
De hr. C. Breugelmans, Hove.
De hr. J. Froment, St.-Genesius-Rode.
De hr. F. de Bruyn, Antwerpen.
De hr. O. Lödör, Gentbrugge.
De hr. C. Borremans, Berchem.
De hr. L. Gallis, Mortsel.
De hr. J. Dunnewold, Den Haag.
De hr. E. Posthumus, Groningen.
Mej. I. Emmelkamp, Groningen.
Mevr. Heetkamp-Senstius, Den Haag.
De hr. van Woerden, Den Haag.
De hr. E. Burg, Den Haag.
De hr. H. Appelo, Tilburg.
De hr. H. Boving, Rotselaar.
De hr. I. Vercammen, Borsbeek.
De hr. G. Roels, Wilrijk.
De hr. J.M. de Hantsetters, Diksmuide.
De hr. B. Boel, Dilbeek.
De hr. G. de Voogt, Torhout.
De hr. J. Buttiens, Ransberg.
Mevr. J. Blockmans, Mortsel.
Mevr. C. Willems - Leuntjes, Deurne.
De hr. K.J. Kelfkens, Berchem.
De hr. R.H. Hans, *adres onbekend.*
Deze persoon wordt verzocht ons zijn adres kenbaar te maken, opdat wij hem ons tijdschrift geregeld zouden kunnen opzenden.
Mej. E. van Ganse, Borgerhout.
De hr. J. van Hoof - Claes, Mechelen.
De hr. Geivaerts, Hoboken.
Mej. C. Lagrou, Halle.
De hr. W. Posthuma, Västeräs (Zweden).
De hr. M. Naster, Mechelen.
Mej. Y. Velghe, Gent.

Aan al deze personen onze zeer hartelijke dank voor hun supplementaire steun aan „Esperanto-Panorama" !

ESPERANTO-PANORAMA

Verschijnt onder de auspiciën van de Belgische Esperantofederatie • **Abonnementen** : voor leden van de B.E.F. gratis; voor anderen : 25 fr. in België, 2,50 fl. in Nederland, 50 BF in andere landen. Steunabonnement vanaf 50 fr. of 5 fl. • **Publiciteit** : Kleine advertenties : 10 fr. of 80 cent per regel. Minimum 50 fr. of 4 fl. Advertenties vanaf 1/8 pagina : vraag het tarief op het redactie-adres • **Penningmeesters** : voor België de heer R. Balleux, Deurne. Prk. 000-0449386-82; voor Nederl. Esperanto-Centrum, Den Haag. Giro 3583975 • **Redactie** : Drakenhoflaan 97, B-2100 Deurne • Teksten en advertenties voor *Esperanto-Panorama* moeten op de redactie toekomen de eerste van de maand die de verschijningsmaanden vooraf gaat. Voor het maart-aprilnummer b.v. moeten de teksten toekomen vóór 1 februari • Overname van artikels is vrij, mits een presentexemplaar wordt toegezonden.

(vervolg van blz. 1)

door de Esperantoverenigingen uitgegeven, maar niet altijd. Zo verscheen bij de Nederlandse uitgeverij Thieme & Cie in 1929 een bijzonder fraaie druk van „De Leeuw van Vlaanderen".

Van de andere boeken kunnen we uiteraard slechts de voornaamste vernoemen, maar hieruit zal wel duidelijk de grote verscheidenheid blijken.

In een soort pocketuitgave, voor dat woord in de woordenboeken opgenomen was — op vele terreinen was, en is, Esperanto zeer vooruitstrevend ! —, verschenen o.a. de „Camera Obscura" van Hildebrand, en „De Kleine Johannes" van Frederik van Eeden.

Thieme & Cie verzorgde ook een uitgave van „Gijsbreght van Aemstel" van Joost van den Vondel, en verder, weer zeer verzorgd de „Pallieter" van Felix Timmermans.

Als theaterwerken moeten we ook „Bietje" van Maurits Sabbe vermelden, alsook „Vrouwenhart" van dezelfde auteur, en nog een werk van Vondel, nl. „Jozef in Dotan".

Sommige van die vertalingen waren kleine werken, zoals „Meester Huyghe" van Rosalie Loveling, „Uitgekozen Novellen" van Lode Baekelmans, „Driekoningen Triptiek" van Felix Timmermans. De Esperantovertaling van dit laatste werk werd nog begin 1977 herdrukt.

Eertijds zeer geliefd, nu misschien minder gewaardeerd, waren „Verrassingen" van Ina Boudier-Bakker en „De zonnekroon" van Marie Koenen.

De Vereniging van Arbeiders-Esperantisten was ook zeer actief op het gebied van uitgaven : zij zorgden o.a. voor het uitgeven van werken zoals „De wereld heeft geen wachtkamer" van Maurits Dekker, „Het taaie ongerief" van Theo Thijssen, „De Spaanse Tragedie" van Jef Last en „Het dagboek van Anne Frank". Apart te vermelden is wel hun vertaling van „Het Verraad" van A.M. de Jong (eerste deel van de Merijntje Gijzen-reeks).

Poëzie

Wellicht het meest waardevolle werk, hoewel niet zeer omvangrijk, is „Als de ziele luistert...", een verzameling van 22 gedichten van Guido Gezelle. De kwaliteit van de vertalingen in dit werk bracht Karel Jonckheere ertoe zijn scepticisme te laten varen en zijn mening over het Esperanto te herzien.

Voor het overige is de Nederlandse poëzie zeer goed vertegenwoordigd in de bloemlezingen en vooral in de tijdschriften.

Afzonderlijke fragmenten in tijdschriften

In totaal, zo wijst de verder genoemde bibliografie uit, verschenen er minstens 1169 bijdragen van 327 verschillende Nederlandse auteurs in Esperanto-tijdschriften. Het is dus wel onbegonnen werk al deze auteurs op te noemen. Wij beperken ons tot het lijstje dat door Karel Jonckheere in het reeds geciteerde artikel opgesomd werd. Voor de prozaschrijvers vermeldt hij : Baekelmans, Bergmann, Blaman, Bomans, Buysse, Carmiggelt, Claes, Conscience, Couperus, Daisne, de Vries, Elsschot, Germonprez, Gijsen, Gilliams, Hildebrand, Loveling, Multatuli, Roelants, Sabbe, Streuvels, Teirlinck, Timmermans, Van Cauwelaert, Vestdijk, Walschap, Zielens.

Voor de poëzie laat hij zijn vermelding aanvangen met Van Maerlant, Hadewych en Boendale, lopend over Gezelle, Piet Paaltjens en Perk tot Van Ostayen, Minne, Reninca, Vasalis en Lucebert.

Bibliografie

Dit alles, ook de kleinere gedichten, gepubliceerd in meer dan 60 verschillende tijdschriftenreeksen, is nu gemakkelijk bereikbaar voor de ge-

interesseerde, daar sinds 1972 een vrijwel volledige bibliografie met alle gegevens is verschenen. De grote Esperantobibliotheken (Wenen, Londen, Rotterdam en vele andere) bezitten meestal, naast de boeken (in Londen meer dan 30 000 !) volledige verzamelingen van de tijdschriften. In België is de stadsbibliotheek van Kortrijk gespecialiseerd in Esperanto-tijdschriften.

Tot besluit

Geen enkele andere vreemde taal biedt dezelfde mogelijkheden als het Esperanto om onze literatuur te leren kennen. Uit alle stromingen en perioden bestaan er vertalingen. Deze vertalingen zijn voor het overgrote deel door Nederlandstaligen gemaakt, en in een taal die zij zo goed beheersten als hun moedertaal. Vanzelfsprekend zijn er ook minder geslaagde vertalingen verschenen. Wij hebben — de ruimte was immers zo reeds te klein — evenmin de vertalingen van populaire (kiosk-)literatuur en van kinderboeken vermeld.

(P. de Smedt)

Talenpracticum-cursus in Nijmegen

Het Instituut voor Toegepaste Taalkunde van de Katholieke Universiteit te Nijmegen organiseert weer, in samenwerking met de Nederlandse Vereniging van Docenten Esperanto, een talenpracticum-cursus in de Internationale Taal. Onder leiding van Dr. T.J.M. van Els, directeur van het Instituut, zal de cursus wetenschappelijk worden begeleid. Er zal onderzoek worden verricht naar de fonetische aspecten van de taal en de praktische toepassingsmogelijkheden van de cursisten na korte studietijd. De cursus duurt 24 studie-uren verdeeld over 4 en een halve dag, van maandag 4 april a.s. tot vrijdag 8 april. In verband met de aard van dit onderzoek is enige kennis van Esperanto aan te bevelen. Deze kan men zich nog van te voren eigen maken door de 16-uur cursus Esperanto Programita door te nemen. Uitgebreide informatie hierover is verkrijgbaar bij het secretariaat van de Nederlandse Vereniging van Docenten Esperanto, Frederikslaan 47 in Schoorl, of bij Esperanto-Centrum, Drakenhoflaan 97, B-2100 Deurne.

Nieuwe Esperanto-postzegels

Het kleine kalifaat Fujieira (in de buurt van Arabië) was vorig jaar van plan een zestal postzegels over het Esperanto uit te geven. Om een nog niet gekende reden heeft deze staat toen de zegels reeds waren gedrukt, zijn beslissing teruggetrokken. De zegels zijn wel ongetand en in blokjes op de markt gebracht. Een beperkt aantal van deze velletjes is verkrijgbaar door storting van 150 fr. per stuk op prk. 000-0072654-01 van „La Verda Stelo", Antwerpen of van 10 gulden (incl.porto) op giro 505590 van P.Peeraerts, B-2100 Deurne.

Betalingen moeten binnen zijn **uiterlijk op 31 maart a.s.**

Esperanto in het Britse parlement...

De Esperantogroep van Britse parlementairs heeft nu al 55 leden. Dat bewijst eens te meer, dat veel Engelssprekenden niet alle heil van het Engels verwachten.

In Argentijnse scholen

In Argentinië, in de provincie Santa Fé is op twee scholen Esperanto officieel ingevoerd als experiment. Na één jaar zal men overwegen andere scholen te doen volgen. In dezelfde wet wordt bepaald, dat de 14e april voor de scholen de 'Dag van de Internationale Taal' zal zijn. Op die dag moeten alle onderwijzers gedurende tenminste 10 minuten aan hun leerlingen voorlichting geven over het Esperanto.

KORESPONDANONCOJ

(Tarifoj, vidu paĝon 2)

Mi estas komencanta esperantistino el Pollando. Mi nomiĝas Ewa Walewska kaj estas 27-jara inĝeniero de kemio. Mi interesiĝas pri turismo, muziko; mi ankaŭ tre ŝatus korespondi kun interesaj homoj kaj ekkoni la vivon kaj kutimojn de diversaj nacioj. Mia adreso estas: ul. Przyszkole 19 m.20, PL-93-552 Lodz, Pollando.

Mi estas tre sola. Mi ne havas fraton nek edzinon. Kiu ĉirkaŭ 40-aĝa persono volus korespondi kun mi ? Fehér István, H-6800 Hódmezővásárhely, Táncsics m.30., Hungarujo.

44-jara katoliko dez. kor. pri div. temoj, eĉ pri terkulturo. Jan Kašpárek 592 12 Nížkov 25, Ĉeĥoslovakio.

Vigla kaj gaja svedino, 50jara, dezirus korespondi kun esperantistoj en Eŭropo. Miaj interesoj : la naturo, muziko, kaj korespondado. Skribu al mi kaj mi certe respondos. Anne-Marie Lundqvist, Dalviksringen 2, S-55 260 Jönköking, Svedujo.

Hungara apotekistino petas diapozitivojn pri la temo : farmacihistorio, t.e. malnovaj apotekoj, vazoj, iloj, ktp. Ida Palovits, Beloiannisz u. 11/a, H-5600 Békéscsaba, Hungarujo.

Estonta inĝeniero serĉas Belgan knabinon por korespondi pri ĉiuj temoj. Jerzy Michalski, ul. Pocztowa 2, PL-26 600 Jedlinsk, Pollando.

Héctor A. Vanolli, Hipolito Irigoyen 180-1-D, RA-4400 Salta, Argentino; 21-jara, deziras korespondi tutmonde.

KONGRESO DE BELGA ESPERANTO-FEDERACIO

KONGRESO DE BELGA ESPERANTISTA JUNULARA ORGANIZO

MARKOLA KONGRESO (Suda Britujo, Norda Francujo, Belgio)

50-jara jubileo de la loka Esperanto-klubo (1927-1977)

Kortrejko estas urbo situita laŭlonge de la aŭtovojo Eindhoven - Antwerpen - Paris, de Liège - Namur - Charleroi - Tournai. De Lille 27 km, de Oostende 60 km. De Londono : ĉiutage per aŭtobuso kaj Hoverloyd-ŝipo (London - Calais - Kortrijk).

Kortrejko, 45 000 enloĝantoj, komerca urbo, vizitindaj monumentoj. La Esperanto-sekcio de la urba biblioteko enhavas 6 000 librojn kaj kompletajn gazetkolektojn. Okazos ekspozicio kun parto da ili.

El la provizora festprogramo ni mencias : interkonan vesperon, oficialan akcepton, ekumenan diservon, laborkunsidojn, prezentadon de 'Teatro Esperanto' el Parizo. Dimanĉe, en la sentrafika urbocentro okazos folkloraj kaj turistaj prezentadoj. Posta cirkulero informos detale pri loĝado kaj restado. Estos rezerveblaj ĉambroj en hoteloj de la centro kaj en studenta hejmo.

Korespondadreso : Esperanto-Centrum, Magdalenastraat 29, 8500 Kortrijk.

detondu tie ĉi aŭ kopiu tiun ĉi aliĝilon

ALIĜILO

La subskribinto partoprenos en la Esperanto-kongreso kaj pagas la sube menciitajn kotizojn al poŝtĉekkonto n-ro 000-0196906-93 de G.Debrouwere, Magdalenastraat 29, 8500 Kortrijk.

Nomo : .. ..

Adreso : .. ..

Poŝtnumero, urbo kaj lando : .. ..

Nomo de edz(in)o kiu ankaŭ partoprenas : .. ..

Aliĝantaj infanoj : .. ..

KOTIZOJ :	ĝis 1977 03 31	ekde 1977 04 01	
Kongresan(in)o	200 BF	220 BF	....
Junulo ĝis 25-jara	100 BF	110 BF	....
Edz(in)o	50 BF	55 BF	....
Infanoj kunloĝantaj	25 BF	28 BF	....

Dato kaj subskribo :

Sumo:

ANTWERPEN

Koninklijke Esperantogroep „La Verda Stelo" v.z.w., Pastorijstraat 45, 2000 Antwerpen. Tlf. (031) 40 30 92 (secr.) en (031) 21 59 64 (voorz.).

Bijeenkomsten : alle bijeenkomsten hebben voortaan plaats in zaal Biljart Palace, Astridplein, Antwerpen, om 20.15 u., tenzij anders vermeld.

4/3 - „Basken en Catalanen, twee strijdende volkeren". Voordracht door de heer Uwe J. Moritz (Duitsland) in het Volkskundemuseum, Gildekamerstraat, om 20.15 u. Bovendien boekententoonstelling.
11/3 - „Rubens en Plantin". Voordracht met dia's en film in het kader van het pas geopende Rubensjaar. Presentatie Patric de Schepper en Ivo Durwael.
18/3 - „Stephan MacGill's One Mensch Show". Een enig programma dat niemand mag missen door de hr. S. MacGill (Nieuw-Zeeland) met o.a. de diamontage „Estontoj kaj Festivaloj".
25/3 - „Werkloosheid". Debat over dit actuele onderwerp, voorafgegaan door films. Presentatie : I. Durwael.
1/4 - Gezamenlijk bezoek aan Poppenschouwburg van Campen. Vooraf inschrijven noodzakelijk bij onze penningmeester.
8/4 - *Goede Vrijdag – Géén vergadering.*
15/4 - Mej. Els de Roover stelt een diamontage voor over IJsland, land van contrasten.
22/4 - „Schilderkunst in de lage landen", een diamontage door de heer Leo de Bruyne.
29/4 - „Lernolibro de la vivo". Forumgesprek door mensen die ondervonden hebben dat dit boek hun levensgeluk grondig beïnvloedt.

Lidmaatschap : 300 fr. per jaar (voor jongeren 150 fr.) op prk. 000-0072654-01 van „La Verda Stelo", Antwerpen.

Wij vestigen de aandacht van onze leden en sympathisanten nogmaals op de „Fondaĵo Domo" (Bouwfonds). Alle giften zijn welkom voor de oprichting van een Esperantohuis in het Antwerpse.

BLANKENBERGE

Blankenbergse Esperantogroep, Koninginnelaan 14, 8370 Blankenberge.
Bijeenkomsten : 's woensdags om 20 u. op het bovenstaande adres.

BRUGGE

Brugse Esperantovereniging „Paco kaj Justeco", St.-Klaradreef 59, 8000 Brugge.
Bijeenkomsten : donderdags om 20 u.

Bruĝa Grupo Esperantista, reĝa societo, Filips de Goedelaan 18, 8000 Brugge.
Bijeenkomsten : dinsdags om 20 u. in strijdershuis, Hallestraat 14, Brugge.

BRUSSEL

Reĝa Brusela Esperantista Grupo, de Smet de Naeyerlaan 154, 1090 Brussel.

GENT

Genta Klubo, Belgradostraat 43, 9000 Gent. Tlf. (091) 23 56 40.
Bijeenkomsten : de eerste woensdag van de maand om 20 u.

Genta Esperanto-grupo „La Progreso", Brusselsesteenweg 385, Gentbrugge.
Bijeenkomsten : de 2de en de 4de vrijdag in „Vooruit", St.-Pietersnieuwstraat.

KALMTHOUT

„La Erikejo", Rozendreef 33, 2180 Kalmthout. Tlf. (031) 66 99 88.
Bijeenkomsten : 1ste donderdag van de maand, conversatieles, Rozendreef 33. De laatste donderdag in het Parochiecentrum, Heide (naast de kerk).

3/3 - Conversatie-avond
31/3 - Jaarvergadering met daarna een uiteenzetting over IJsland, land van het wereld-Esperantocongres 1977.
7/4 - Conversatie-avond
28/4 - G.C.Fighiera spreekt over de eeuw van Dante.

KORTRIJK

„La Konkordo", Oudenaardesteenweg 158, 8500 Kortrijk. Tlf. (056) 22 16 54.
Bijeenkomsten : donderdags om 19.30 u., Passionistenlaan, jeugdherberg.

LEUVEN

Lovena Esperanto-Asocio, Vaartstraat 16, 3000 Leuven. Tlf. (016) 23 63 27.
Bijeenkomsten : de 2de en 4de donderdag op het bovenstaande adres.

LIMBURG

Limburgs Esperanto-Centrum, Kortestraat 2, 3630 Maasmechelen.
Bijeenkomsten:
25/3 (vrijdag) - 20 u. in het Cultureel Centrum van Dilsen, spreekbeurt over „Esperanto, internationaal communicatiemiddel" door Dr. E. Frederickx en met medewerking van een panel.
16/4 (zaterdag) - (onder voorbehoud) eveneens in het Cultureel Centrum : tweede reeks dia's over vogels mét vogelgezang door R. Vranken.

Andere interessante adressen :

Belgische Esperantofederatie, secr. Speeltuinlaan 14, 2510 Mortsel.
Belga Esperantista Junulara Asocio (Esperantojeugd), secr. Floralaan 21, 1510 Buizingen.
Skolta Esperanto-Ligo (padvinders), Marie Joséelaan 31, 2600 Berchem.
Belga Esperantista Fervojista Asocio (afd. spoor), Station Etterbeek.
Esperantogroep Charleroi, Mme. S. Fichefet, 104 rue Deestrée, 6210 Ransart.
Esperantogroep Eupen, Frau L. Vertongen, rue de Verviers 101, 4700 Eupen.
Esperantogroep Luik, Dr. P. Denoël, rue Victor Raskin 20, 4000 Liège.
Esperantogroep Verviers, Mr. R. Demarche, La Cour 319 c, 4660 Thimister.
Esperantogroep Welkenraedt, Mr. A. Fabry, route de Battice 22, 4810 Aubel.
Vereniging van Esperantoleraars, Kemmelbergstraat 3-5 bus 3, 8400 Oostende.

Welkom Nederland !

Hoewel „Esperanto-Panorama" oorspronkelijk slechts de bedoeling had een informatieblad te zijn voor het Nederlandstalige deel van België, bleek al gauw dat er ook in Nederland heel wat belangstelling voor bestond. De laatste maanden liep het aantal betalende abonnees er zelfs in de honderden. Een en ander heeft geleid tot besprekingen tussen het Esperanto-Centrum in Den Haag en het Esperanto-Centrum in Antwerpen. Een van de resultaten van die besprekingen is dat voortaan „Esperanto-Panorama" naast info over gebeurtenissen in Vlaanderen nu ook zijn volle aandacht zal wijden aan berichtgeving over Nederland. Een eerste resultaat vindt U hieronder.

Vanaf heden kunt U ook alle bijdragen die interessant kunnen zijn voor publikatie in „Esperanto-Panorama" zenden aan Esperanto-Centrum Nederland, Riouwstraat 172, Den Haag 2011, en dat steeds voor de 30ste van de oneven maanden. Ook voor uw financiële bijdrage kan U op de girorekening nr. 3583975 van het Esperanto-Centrum terecht. Een jaar-abonnement kost slechts f 2.50. Donateurs betalen minimum f 5.00.

Wij wensen deze nieuwe samenwerking een groot succes toe !

DEN HAAG

LEEN-sekcio – Inlichtingen : Mevr. I.M.J. Dijkhoff-Lenze, van Trigtstraat 20; tlf. (070) 24 39 23.

Bijeenkomsten : 2 x per maand, op woensdag, vanaf 20.00 uur; zaal : Valkenboskade 520, Den Haag.

9/3 - Lezing van mevr. D.K. Broers over Noorwegen.
23/3 - Lezing van de hr. A. de Jong over alternatieve energie.
6/4 - Lezing in het Nederlands van J. v.d. Hoeven, Unesco-vertegenwoordiger, over UNESCO.
20/4 - *Programma nog niet bekend.*

F.L.E.-sekcio – Inlichtingen : Mevr. van der Horst, Hengelolaan 1158-a; tlf. (070) 66 65 47.

Bijeenkomsten : elke 2de maandag van de maand om 20.00 uur; zaal : „Nigrotje", Maarseveenstraat 2, Den Haag.

14/3 - De hr. Woessink komt spreken over zijn reis naar China en Japan.
9/4 - Wedstrijd d.m.v. dia's over „Kent u uw land ?". Wedstrijdleider is de heer van der Horst.

La Haga Cikonio, afdeling Den Haag van de Nederlandse Esperantojeugd – Inlichtingen : Hans Muller, J.van Stolberglaan 293; tlf. (070) 85 49 17.

EINDHOVEN

Esperanto-klubo Eindhoven – Inlichtingen : Ru Bossong, Floraplein 23; tlf. (040) 11 41 62.

Bijeenkomsten : elke 2de donderdag van de maand om 20.00 u. in de triangelzaal A van het P.O.C. in Eindhoven.

10/3 - De hr. S. Milojević (Joegoslavië) komt spreken over de relativiteit van het woord „groot".
14/4 - *Programma nog niet bekend.*

GRONINGEN

LEEN-sekcio – Inlichtingen : Mevr. H.C. Timmer, de Sitterstraat 15; tlf. (050) 26 17 30.
Bijeenkomsten : elke 2de en 4de donderdag van de maand om 20.00 u.; gebouw Filadelfia, Dirk Huizingastraat 17, Groningen.

UJE, afdeling Groningen van de Nederlandse Esperantojeugd – Inlichtingen : Radijsstraat 43-a; tlf. (050) 71 14 12.
Bijeenkomsten : iedere 3de vrijdag van de maand in „De Wigwam", Hora Siccamasingel 202.

NIJMEGEN

Esperanto-klubo Zamenhof – Inlichtingen : Mevr. Wulfers, Lindanusstraat 16; tlf. (080) 55 15 05.
Bijeenkomsten : elke 2de en 4de woensdag van de maand om 20.00 u.; adres : Lindanusstraat 16, Nijmegen.

9/3 - Avond onder het motto : Lezen en spel.
23/3 - Voorstelling van dia's over Herculaneum, zusterstad van Pompeï.
13/4 - Grammaticaprogramma en kwis.
27/4 - Taakbespreking en spel.

ROTTERDAM

Esperanto-grupo „Merkurio" – Inlichtingen : Rob Moerbeek; tlf. (010) 36 15 39.
Bijeenkomsten : de 1ste en 3de vrijdag van de maand om 20.00 u., Provinciesingel 48a, Rotterdam.

„La Espero" – Inlichtingen : L. van Duijn, Teldersweg 205; tlf. (010) 18 87 08.
Bijeenkomsten : woensdags om de 2 weken (2 en 16 maart) in het postkantoor, Delftse Plein.

F.L.E., afd. 2 – Inlichtingen : Mevr. N. Vollegraaf, Dorpseweg 111a; tlf. (010) 29 46 84.
Bijeenkomsten : de 3 eerste donderdagen van de maand, Strijensestraat 65a.

F.L.E., afd. 3 – Inlichtingen : Corry Kooy, Bramantsestraat 203; tlf. (010) 20 81 85.

SAT-rondo – Inlichtingen : Mevr. M. Bout-van Veen, 2de Pijnackerstraat 12a; tlf. (010) 24 30 73.
Bijeenkomsten : Strijensestraat 65a om 10.00 u. ('s ochtends).

27/3 - Loes Demmendaal spreekt over Eritrea.
24/4 - Stefan MacGill (Nieuw-Zeeland) presenteert een gevarieerd programma.

VERDER KUNT U TERECHT...

bij het Esperanto-Centrum Nederland, Riouwstraat 172, Den Haag 2011.

Samenkomsten met de vleet

Elk jaar vermeerdert het aantal congressen, conferenties, studieweken, toeristische gebeurtenissen, weekeinden, werkkampen en soortgelijke samenkomsten voor esperantisten. Alleen al in Europa waren het er in 1976 ver over de 100 in bijna alle landen van ons werelddeel.

Negen maal moeilijker

Volgens een wetenschappelijke studie van het Instituut voor Cybernetica aan de universiteit van Paderborn onder leiding van Prof. Dr. H. Frank, is gebleken, dat het leren van Engels voor Duitssprekenden 9 maal meer tijd kost dan het leren van Esperanto. Uit onderzoekingen in andere landen, waar talen gesproken worden, die niet verwant zijn aan het Engels, is al meermalen gebleken, dat daar de verschillen nog veel groter zijn.

„Bruĝa Grupo Esperantista" 75 jaar

De „Bruĝa Grupo Esperantista", de oudste in België, die in 1902 werd gesticht door A.J.Witteryck, zal in oktober 1977 haar 75ste verjaardag vieren. Om het de inrichters mogelijk te maken ook de oud-leden tot deze viering uit te nodigen, worden zij vriendelijk verzocht hun adres mee te delen aan de voorzitter, de hr. Ch. Poupeye, Filips de Goedelaan 18, bus 11, 8000 Brugge. Tlf. (050) 31 83 58.

Tweetalig Griekenland

Toen Griekenland 150 jaar geleden bevrijd werd van de Turkse heerschappij, werd de officiële taal van de staat het Katareusa, dat is een synthese, een samenvatting van de drie soorten antiek Grieks uit de tijd van Alexander de Grote. Deze taal is nog steeds de taal van regering, onderwijs en intellektuele elite, hoewel het vooral grammatisch een heel moeilijke taal is. De taal van het Griekse volk, het Dimotiki, is grotendeels uit het oude Grieks ontstaan, maar door de eeuwen heen natuurlijk erg veranderd en vol van Turkse, Italiaanse en andere vreemde woorden. In Griekenland heeft men dus al 150 jaar lang de krankzinnige toestand, dat de scholieren onderwijs ontvangen in een voor hen vreemde taal. Nu zal eindelijk de echte volkstaal de officiële taal van heel Griekenland worden. Dat is natuurlijk een geweldige verandering, waarbij onder andere alle leerboeken opnieuw moeten worden geschreven, maar het Griekse kind en ook het gewone volk kan er niet anders dan voordeel van hebben.

UITGEPERST

Parijs poogt Engelse taal buiten de deur te houden

De Franse regenten zijn doodsbang dat hun taal het loodje zal leggen tegen het Engels. Aan de andere kant doen ze niets essentieels om zichzelf en het Frans in het buitenland geloofwaardiger te maken.

De zwakke poging om het Engels buiten de deur te houden, bereikte dinsdag 4 januari een hoogtepunt toen de wet in werking trad, waarbij het verboden is om in advertenties, contracten en garantiepapieren en andere door de staat gecontroleerde documenten nog langer Engelse woorden te gebruiken. Het hoongelach is nu al niet van de lucht: wie slaagt er in om de 'hot dog' te vervangen door de 'chien chaud', de 'tanker' door een 'navire citerne' en de 'hit-parade' door 'le palmarès'?

Het plan tot taalzuivering was oorspronkelijk afkomstig van de oude heren van de Académie Française, waarvan de meesten als iedere gecultiveerde Fransman geen Engels konden lezen of schrijven. Onder het bewind van president Pompidou, waren er ten slotte vijftien comités in de weer om, voor uit het Engels binnengeslopen woorden, Franse vertalingen te bedenken. Tevergeefs. Men kan de volksmond niet naar zijn hand zetten. Ze is evenmin happig op een 'chien chaud'.

(De Nieuwe Gazet)

Arts trok tand uit gaaf gebit zonder noodzaak

Het Medische Tuchtcollege in Amsterdam heeft een tandarts berispt, die bij een 17-jarig meisje zonder noodzaak een stifttand met wortel en al getrokken heeft, uit een overigens praktisch gaaf gebit. Het ging om een snijtand in het bovengebit.

Het meisje, dat gedurende 24 uur een erge pijn had aan de wortel van de snijtand, werd op een zaterdagmiddag door de tandarts behandeld in het Amsterdams tandheelkundig ziekenfondscentrum ATZ. De problemen begonnen onmiddellijk in de spreekkamer, doordat de tandarts een Afrikaan was, die geen Nederlands sprak en de jonge patiënte – mede door haar zenuwachtige spanning – gebrekkig Engels sprak.

(De Volkskrant)

R.T.T. en de Franse taal

Een lezeres uit Brasschaat beklaagt zich over de houding van bepaalde R.T.T.-bedienden, die oproepen in het Frans op ronduit cynische wijze weigeren te aanvaarden. Een buitenlandse vriendin van onze lezeres wenste een telefonische oproep naar het buitenland te versturen en draaide het nummer 33.39.44, het speciale nummer voor buitenlands verkeer. De vrouw stelde haar vraag in het Frans en kreeg als antwoord: "Nous ne parlons pas le français". De man van de klachtendienst, die daarna opgebeld werd, antwoordde dat het personeel niet verplicht is oproepen in het Frans te beantwoorden, hoewel verscheidene bedienden dat wél willen doen. Ook zei de man van de klachtendienst, dat personeelsleden, die in het Duits en het Engels antwoorden, daarvoor extra vergoed worden, maar dat is niet het geval voor het Frans.

Onze lezeres vindt dat de meest elementaire beleefdheidsregels hier werden overtreden. Wie in het Frans kan zeggen dat hij geen Frans verstaat, kan de klant ten minste het nummer in Brussel geven, waar men wel in het Frans terecht kan.

Daarbij vindt onze lezeres, dat het voor Antwerpen, als wereldhaven en als stad waar zo veel vreemdelingen verblijven,

geen goede zaak is als men er op een dienst voor buitenlands telefonisch verkeer niet terecht kan in het Frans.

(De Nieuwe Gazet)

Onenigheid in de Noordse Raad

De 24ste zitting van de Noordse Raad is geëindigd in een ellenlang dispuut over de Scaninavische taalkwestie.

Reeds meer dan een kwart eeuw ging de Noordse Raad er prat op een van de weinige internationale organisaties te zijn, die het zonder tolken kan stellen. De leden van de Raad kunnen elkaar gemakkelijk begrijpen, daar het Deens, het Zweeds en het Noors zeer verwante talen zijn, omdat de IJslanders op school verplicht Deens hebben geleerd, en omdat Finland officieel tweetalig is.*

Dit jaar heeft de Finse afvaardiging van in het begin van de zitting een simultaanvertaling in het Fins gevraagd, omdat vele van haar leden moeilijkheden ondervonden om de debatten te begrijpen. Dit voorstel werd door de andere vier mogendheden maar koel ontvangen, daar het volgens hen de rol van de Raad is de culturele banden tussen de noordelijke landen te verstevigen, wat slechts met een gemeenschappelijke taal praktisch mogelijk is. Mevrouw Marjatta Stenius, afgevaardigde van Finland, antwoordde hierop voor de verbaasde toehoorders met een redevoering in het Fins, die door de Deense voorzitter werd onderbroken.

Na lange onderhandelingen werd beslist op het voorstel van de Finse delegatie in te gaan en vanaf de volgende zitting voor tolken te zorgen. In feite had de Raad nauwelijks een andere keus. De volgende zitting heeft namelijk plaats in... Helsinki.

(Le Monde)

* Fins en Zweeds. Een belangrijke minderheid heeft bovendien het Zweeds als moedertaal.

Nieuw alfabet voor Chinese minderheden

Een nieuw Latijns schrift, dat vooraanstaande Chinese universitairen gedurende 25 jaar hebben uitgewerkt, is nu officieel in China ingevoerd. Dit schrift, dat gebaseerd is op het Chinese fonetische systeem, vervangt officieel de symbolen die tot nu toe gebruikt werden door de Oeigoer- en de Kazachminderheden in de streek van Sinkiang-Oeigoer. Dit gebied in Noord-West-China, dat een zesde van de totale oppervlakte van het land omvat, en groter is dan Groot-Brittannië, Italië, Duitsland en Frankrijk tesamen, grenst aan de Sovjetunie en is bevolkt door 13 verschillende nationaliteiten.

Het nieuwe schrift wordt reeds gebruikt door kranten en tijdschriften in Sinkiang, door de Partij, de regering en het leger.

(Persagentschap Nieuw-China)

Felix Timmermans in het Esperanto

Ter gelegenheid van het 70-jarig bestaan van de Antwerpse Esperantogroep 'La Verda Stelo' en naar aanleiding van de 30ste verjaardag van het overlijden van Felix Timmermans, werd zijn bekend werk 'Driekoningen Triptiek' in Esperanto-vertaling uitgegeven. Het werk bevat drie exclusieve pentekeningen van de auteur, die niet in de oorspronkelijke Nederlandse versie voorkwamen. Het is een boekje dat voor elke boekenliefhebber, of hij het Esperanto verstaat of niet, een waardevol bezit uitmaakt.

F. Timmermans, 'Kristnaska Triptiko', Esperantovertaling van 'Driekoningen Triptiek', 1977, 48 blz., 7 illustraties van de auteur, 60 fr., uitgave 'La Verda Stelo', Pastorijstraat 45, 2000 Antwerpen, Prk. 000-0072654-01.

(Het Volk)

Boekofsky naar Leiden

De Russische dissident Boekofsky komt zondag vanuit Engeland naar Leiden. Hij blijft er een paar dagen, op uitnodiging van de Leidse universiteit, voornamelijk om over de aanpak van zijn studie te praten.

De Leidse universiteit heeft hem de mogelijkheid geboden om in Leiden zijn studie biologie te voltooien, maar Boekofsky ziet problemen als de colleges in het Nederlands zouden worden gegeven. In Leiden is men bereid daar 'een mouw aan te passen'.

(Vaderland)

Esperanto

De kogel is door de kerk: het Nederlands krijgt geen voorrang meer op de Waalse scholen, dank zij een FDF-dekreet dat in de Franse Kultuurraad werd goedgekeurd. Dat dekreet zal ook wel worden toegepast in dit land, waar Vlaamse ministers en parlementsleden de meerderheid vertegenwoordigen en waar ze voortaan nog minder in de pap zullen te brokken hebben. Een tegenmaatregel zou zijn, dat de Vlaamse scholen nu hetzelfde zouden doen met het Frans, maar het is wel erg naïef te geloven dat dit zal gebeuren.

Een oplossing zou zijn overal als tweede taal het Esperanto voor te stellen. Neen, we leven niet in Utopia, maar wel in een gek land, waar de meerderheid voortdurend en stilzwijgend de wet (?) van de minderheid ondergaat.

En als dat Esperanto niet doorgaat, zou men dan nog steeds aan Frans, Engels en Duits blijven hangen? Waarom nu niet eens een mogelijkheid scheppen voor Chinees, Russisch, Japans, Arabisch...

(De Standaard)

Bretoens

Te Brussel is een internationaal komitee voor de vrijwaring van de Bretoense taal opgericht. Het komitee wenst een aktie te voeren voor de Bretoense taal en kultuur. Er wordt een letterkundige prijs voor een œuvre in het Bretoens ingesteld. Deze jaarlijkse prijs zal voor de eerste maal in juni 1977 toegekend worden. Adres: Comité international pour la sauvegarde de la langue bretonne, 11 Parvis de Saint-Gilles, 1060 Brussel.

(De Standaard)

In 't kort...

* vanaf 1 januari moeten de Verenigde Naties de kosten voor de verplichte vertalingen in het Arabisch zelf dragen.
* de groep van Britse parlementairs die de invoering van het Esperanto in de scholen vraagt, bestaat nu uit 46 leden.
* in Zwolle werd een Dr. Zamenhof-monument onthuld...
* ...en in Frankfurt kwam een Esperantostraat, een Zamenhofstraat en een Barthelstraat. Barthel was de stichter van de plaatselijke Esperanto-vereniging.
* het instituut voor vreemde culturen van de universiteit van Kobe (Japan) heeft Esperanto in zijn leerprogramma opgenomen.
* sinds vorig jaar wordt ook aan de universiteit van Perth (Australië) Esperanto gedoceerd.
* zopas verscheen voor het eerst een Esperantoleerboek in het Maltees.

Komuniko al la membroj de la Belga Esperanto-Federacio

Sabaton la 12-an de marto, je la 15.30 horo okazos la jarkunveno de BEF, al kiu ĉiuj membroj estas kore invititaj. Oni renkontiĝu en la Brusela Norda Stacidomo ĉe la giĉeto 'Informoj'.